

Checklista och tips vid ansökan om specialistkompetens

Nedanstående baseras på artikeln; *Anveden et al, SoS inför ny bedömning av specialistansökningar, Svensk Kirurgi, volym 70, nr 6, 2012; 338-41*, samt korrespondens med Socialstyrelsen.

Bakgrund

Erfarenheterna av inlämnade specialistansökningar visar att det finns vissa brister. För att underlätta en korrekt och snabb process rekommenderas att tänka på och följa nedanstående rekommendationer. I övrigt finns all information om specialistansökan på Socialstyrelsens hemsida, såväl blanketter som instruktioner för ifyllande av dessa. Informationen på hemsidan bör läsas noggrant.

Vad ska bedömas?

Medicinsk kompetens: delmål 1–12.

Kommunikativ kompetens: delmål 13–15.

Ledarskapskompetens: delmål 16–18.

Kompetens inom medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete: delmål 19–20.

Hur går bedömningen till?

Börja med att betala avgiften, helst flera veckor innan ansökan skickas in så att avgiften helt säkert finns registrerad på Socialstyrelsen när ansökan inkommer.

Inlämna komplett ansökan. Komplet ansökan innebär att ansökan är underskriven av verksamhetschefen och huvudhandledaren och att alla delmål har intygats. Det gäller såväl kliniska tjänstgöringar som kurser. Den totala tjänstgöringstiden ska inte understiga fem år efter legitimation. Verksamhetschefens och huvudhandledarens namnunderskrift intygar att den sökande genomfört utbildningen och är kompetent i alla delmål, avseende tjänstgöringstid, utbildningsinnehåll och kurser. De intygar också att den sökande har genomfört det skriftliga individuella vetenskapliga arbetet samt ett kvalitets- och utvecklingsarbete. Samtliga kurser måste ha genomförts under ST-perioden och huvudhandledaren måste vara specialist i kirurgi.

Kontrollera att det finns ett intyg på varje delmål och att detta är underskrivet, gärna av specialist eller subspecialist i området t ex anestesilog delmål 4, kolorektalkirurg delmål 7, urolog delmål 11, etc. beroende på aktuella förhållanden på vederbörande sjukhus. Det är en styrka i ansökan att inte en och samma person skrivit under alla intyg.

Om handläggaren på Socialstyrelsen saknar några formalia i ansökan får den sökande inkomma med kompletteringar, varefter handläggningen s.a.s. börjar om.

Fallgropar

När ansökan är komplett går den vidare till den medicinska sakkunniga för bedömning. Det finns nio stycken sakkunniga anställda av SoS och har specialiteterna uppdelade mellan sig. I händelse av jäv, sjukdom, komplicerade fall etc. går ansökan till annan sakkunnig, eller oftast till extern bedömare.

Denna bedömning innebär kontroll av tjänstgöringen och om lärandemetoderna varit relevanta för att uppnå delmålskraven. Kontrollen innefattar vad den sökande faktiskt gjort under varje delmål, såväl klinisk tjänstgöring som kurs. Därför är det viktigt att ansökan innehåller en mycket tydlig beskrivning av alla tjänstgöringar och kurser. Vid oklarheter kan det vara värdefullt med förtydligande intyg från verksamhetschef eller huvudhandledare. Det är också bra att beskriva vad som ingår i verksamheten på den arbetsplats man tjänstgjort, klinikens organisation och patientgrupper som ingår. Särskilt viktigt är att beskriva barnverksamheten vid utbildningsenheten. Variationen är mycket stor i Sverige.

Den medicinska sakkunniga bedömer *innehållet* i den kliniska tjänstgöringen, kurser, skriftligt individuellt arbete och kvalitetsarbete. Det betyder att man i detalj kontrollerar vad den sökande faktiskt gjort, man kollar vem som skrivit under intygen, man kontrollerar publikationer, sjukhushemsidor mm. För att underlätta bedömningen av innehållet i den kliniska tjänstgöringen kan man skicka med sin loggbok över utförda ingrepp, men det är inget krav från SoS. Ju mer information den sökande själv tillhandahåller desto lättare är det. Det är viktigt att det tydligt framgår vad det vetenskapliga arbetet samt kvalitetsarbetet innefattar. Bifoga gärna ett abstract eller kortare sammanfattning av dessa, man kan också bifoga hela arbetet.

En stor grupp av inkompleta ansökningar med påföljande krav om komplettering är de ansökningar där utbildningsinnehållet inte finns beskrivet överhuvudtaget. Man bör skriva ett intyg för varje delmål där man beskriver hur man uppnått kompetensen, d.v.s. en kort beskrivning av innehållet i utbildningen. Det spelar ingen roll om kliniken är sektionerad eller inte, innehållet ska kunna beskrivas ändå.

Vidare finns det tidsaspekter att ta hänsyn till, t.ex. längden på anesthesi/IVA-randningen. Kirurgerna har på detta delmål (delmål 4) det starkaste kompetenskravet nämligen "behärska" och en ansökan där anesthesi/IVA-randningen endast är några veckor innebär helt enkelt en alltför kort tid för att uppnå det målet. En ungefärlig tumregel för att en placering ska innebära arbete som läkare och inte bara studiebesök/auskultation är en minimitid på ca två månader.